

ת"פ 20736/12/20 - מדינת ישראל נגד מוחמד טורשאן, מ. טורשאן בע"מ

בית משפט השלום בירושלים
ת"פ 20736-12-20 מדינת ישראל נ' טורשאן ואח'

בפני בעניין:	כבוד השופט בכיר יהושע צימרמן המאשימה נגד הנאשמים	מדינת ישראל 1. מוחמד טורשאן 2. מ. טורשאן בע"מ
-----------------	---	---

גזר דין

תמצית השתלשלות האירועים

הנאשם הורשע על פי הודאתו, במסגרת הסדר טיעון בכתב אישום מתוקן הנושא שני אישומים. בעבירות המפורטות בכתב האישום.

על פי המתואר בכתב האישום, הנאשם 1 היה רשום כבעלים של נאשמת 2 אשר הייתה חברה שנרשמה כ"עוסק מורשה" בענף הובלות נוסעים לטיולים ונסיעות. על פי המתואר באישום הראשון, על מנת להקטין הכנסות החייבות במע"מ של נאשמת 2, כלל הנאשם בדיווחיו למע"מ כמס תשומות חשבוניות על שם שלוש חברות אחרות בסך של ₪ 531,410 כאשר בפועל לא נעשו עסקאות בין העוסקים ששם הופיע על החשבוניות הפיקטיביות לבין הנאשמת 2. משיכות מזומן אשר נרשמו בהנהלת חשבונות של נאשמת 2 כנגד חשבוניות אלו, בוצעו לבקשת נאשם 1 ע"י אחרים אשר השיבו את הכסף במזומן לנאשם 1. במעשים אלו השתמשו הנאשמים בתחבולה ובמרמה על מנת להתחמק מתשלום מס בסך של ₪ 513,410, זאת בניסיונות מחמירות.

על פי המתואר באישום השני בשנים 2015-2016 דרשה נאשמת 2 באמצעות נאשם 1 החזרי סולר במסגרת דרישת החזר בלו על סולר בסכום כולל של ₪ 466,059 וזאת בלא שהיו זכאים לכך. לאור העובדה כי הדלק נרכש ממי שאינו עוסק מורשה במע"מ לא ניתן לדעת האם הדלק שנרכש הוא דלק אשר שולם עליו מס הבלו ומשכך לא היו זכאים הנאשמים להחזרים.

תמצית טיעוני הצדדים

ב"כ המאשימה בטיעוניה הפנה את בית המשפט לגובה הנזק הכלכלי שנגרם כתוצאה מהתנהלות הנאשם, נזק של כ 979,000 ₪. עוד ציין ב"כ המאשימה כי הנאשם לא הסיר את המחדל ואף לא באופן חלקי, זאת על אף הסדר הטיעון אשר העניק לנאשם שהות להסדיר זאת. ב"כ המאשימה ציין את הערכים המוגנים שנפגעו והפנה את בית המשפט למדיניות הענישה הנוהגת בעבירות מס ואשר שמה דגש על שיקולי הרתעה על פני שיקולי השיקום. המאשימה הציגה פסיקה מטעמה וטענה כי המלצת שרות המבחן סותרת את הפסיקה הקיימת בעבירות מסוג זה. המאשימה סברה כי מתחם העונש ההולם נע בין 12 חודשי מאסר בפועל ל- 24 חודשי מאסר בפועל לצד ענישה נלווית. בסיכומו של דבר המאשימה סברה כי ניתן למקם את עונשו של הנאשם בתחתית מתחם הענישה וביקשה כי יוטלו על הנאשם 12 חודשי מאסר בפועל לצד ענישה נלווית וקנס בסך של 98,000 ₪, ועל נאשמת תוטל התחייבות.

ב"כ הנאשם בטיעוניה הפנה את בית המשפט לנסיבות הסדר הטיעון אשר נעוץ בכשלים ראייתיים אשר יורדים לשורשו של האישום ולשורש המעשים. עוד הפנה ב"כ הנאשם לנסיבות החריגות שהביאו את הנאשם לביצוע העבירות, לנסיבות חייו, ולהפסדים שנגרמו לו בעקבות התנהלותו. הסנגור תיאר את מצבו המשפחתי של הנאשם שהינו אב ל 5 ילדים ובהם בת נכה 100%. הסנגור התייחס בטיעוניה לתסקיר המקיף של שרות המבחן וביקש כי בית המשפט יאמץ את המלצת שרות המבחן. בסיכומו של דבר הסנגור ביקש כי יוטל על הנאשם מאסר אשר ירוצה בעבודות שירות.

הנאשם בדבריו הביע חרטה, התנצל ולקח אחריות מלאה על מעשיו. הנאשם הסביר כי לא הסיר את המחדל שכן אין באפשרותו הכלכלית לעשות כך מאחר ואיבד את כל רכושו. עוד ציין הנאשם כי במידה ויתאפשר לו לשלם את חובו, יעשה זאת ללא כל קשר לעונש שיוטל. הנאשם ביקש את התחשבות בית המשפט.

תמצית תסקיר שרות המבחן

שרות המבחן סקר את נסיבות חייו של הנאשם מגיל צעיר ועד היום, ואת מצבו המשפחתי המורכב. עוד תאר שרות המבחן כי הנאשם מגלה הכרה באיסור, בחומרת מעשיו ובפגיעה שגרם, תוך שהוא מתייחס לעבירה זו כחריגה בנסיבות חייו. שרות המבחן סבר כי כיום בולטת הפקת הלקחים ונכונות לשאת בתוצאות. שרות המבחן ציין בתסקירו כי הנאשם הביע רצון להשתלב בתוכנית טיפולית לצורך בדיקה והבנה מעמיקה של המניעים הרגשיים העומדים ברקע לביצוע העבירה. עוד ציין שרות המבחן כי להליך הפלילי המתנהל כנגד הנאשם, השפעה מרתיעה. שרות המבחן התייחס גם למצבה הרפואי המורכב של בתו הקטנה, ואת תפקודו החיובי של הנאשם לאורך השנים. בסיכומו של דבר שרות המבחן המליץ על גישה שיקומית אשר תאפשר את מיצוי ההליך הטיפולי תוך הימנעות מהטלת מאסר בפועל. שרות המבחן המליץ על הטלת מאסר בעבודות שירות כעונש הרתעתי ולצד ענישה נלווית והעמדת הנאשם בצו מבחן.

דין והכרעה

קביעת מתחם העונש ההולם

רבות נכתב אודות החומרה שבביצוען של עבירות המס "**...בית משפט זה עמד לא פעם על חומרתן הרבה של עבירות המס, הנובעת מהפגיעה הקשה בקופה הציבורית, ומטילות מעמסה על החברה כולה. נוכח זאת נקבע כי עבירות אלו מחייבות מדיניות ענישה מחמירה, שיש בה כדי להרתיע עבריינים פוטנציאליים...**" (ראו: רע"פ 3203/21, רע"פ 5770/21, רע"פ 4120/21, רע"פ 2478/21). עבירות אלו קלות לביצוע, קשות לגילוי, ומאופיינות בתכנון מוקדם. הערכים החברתיים המוגנים שנפגעים כתוצאה ממעשי הנאשם הנם הפגיעה בשוויון נטל תשלום המסים ובתחושת השוויון, פגיעה בקופה הציבורית, בכלכלת המדינה, ורווחת אזרחיה. מדיניות הענישה בעבירות אלו הנה רחבה, ואולם מתחם העונש ההולם יחל, לרוב, במאסר בפועל מאחורי סורג ובריח, זאת גם במקרים בהם התבצעו עבירות בסכומים נמוכים משמעותית מהמקרה של הנאשם. (ראו: רע"פ 4987/18, רע"פ 1929/18, רע"פ 5938/18). בנוסף יש לתת משקל בעת קביעת המתחם לעובדה שהנאשם לא הסיר את המחדל ומשכך הנזק הכספי, בפועל, שנגרם כתוצאה ממעשי הנאשם הינו רב. במכלול הנסיבות אני סבור כי מתחם העונש ההולם נע בין 10 חודשי מאסר בפועל ל - 24 חודשים, לצד קנס וענישה נלוות.

סטייה לקולא מהמתחם ההולם

לא מצאתי כי קיימים שיקולים לסטייה מהמתחם שנקבע. משקל מסוים לנסיבותיה הרפואיות של בת הנאשם יינתן במסגרת קביעת העונש המתאים בתוך המתחם שנקבע. כך הדבר גם באשר לשיקולי השיקום. אמנם המחוקק קבע כי ניתן לחרוג לקולא ממתחם העונש ההולם בהינתן שיקולי שיקום, ואף שרות המבחן הלך בדרך זו, ואולם אינני סבור כי זהו המקרה המתאים. הפסיקה קבעה לא אחת כי בעבירות מס יש לתת משקל לאינטרס הציבורי על פני האינטרס של הנאשם ונסיבותיו הפרטניות (כך לדוגמא ראו רע"פ 5442/14). יש לתת משקל גם לסוגיית הרתעת הרבים. בנסיבות אלו אינני סבור כי משקלה של סוגיית שיקום הנאשם יכריע עד כדי חריגה לקולא מהמתחם ההולם. ובאשר לאי אימוץ המלצת שרות המבחן נפסק לא אחת כי "**...המלצת שירות המבחן היא שיקול אחד מבין מכלול שיקולים שעומד בפני בית המשפט בגזירת העונש, ואין הוא מחויב לאמצה...יתרה מזאת, המחוקק לא העניק עדיפות ברורה לשיקולי שיקום על-פני שיקולים אחרים, וגם לאחר תיקון 113, שיקול השיקום אינו חזות הכל...**" (ראו: רע"פ 7596/18, רע"פ 3058/18).

קביעת העונש המתאים לנאשם

בקביעת העונש המתאים לנאשם בתוך המתחם ההולם שנקבע יש לתת את הדעת לנסיבות שאינן קשורות בעבירה.

הנאשם כבן 51 נשוי ואב ל 5 ילדים.

הנאשם נעדר עבר פלילי.

הנאשם לקח אחריות למעשיו.

העבירות בהן הורשע הנאשם בוצעו בשנים 2015-2016 לפני כ - 7 שנים, כאשר כתב האישום הוגש בשנת 2020.

נסיבותיה הרפואיות של ביתו של הנאשם מורכבות ביותר כמפורט בתסקיר ובטיעוני הסנגור.

נכונות הנאשם להשתלב בהליך טיפולי כמפורט בתסקיר שרות המבחן.

לנוכח האמור יש למקם את עונש המאסר המתאים לנאשם בתחתית מתחם הענישה ההולם.

ובאשר לקנס אשר יוטל על הנאשם, יש לקחת בחשבון לחומרא, מחד גיסא, את היקף הנזק והפגיעה בקופת המדינה, בסך הקרוב למיליון ₪, כאשר הנאשם לא הסיר ולו חלק מהמחדל. מאידך גיסא יש להתחשב במצבו הכלכלי הקשה, היותו בהליך חדלות פירעון, והקושי הכלכלי הכרוך מן הסתם גם בטיפול בביתו הנכה.

לפיכך אני דן את הנאשמים לעונשים הבאים:

נאשם 1

1. עשרה חודשי מאסר בפועל.
2. מאסר לתקופה של 10 חודשים וזאת על תנאי למשך 3 שנים שלא יעבור את אחת העבירות בהן הורשע.
3. קנס בסך של 50,000 ₪ או 8 חודשי מאסר תמורתו.
4. התחייבות להימנע מאחת מהעבירות בהן הורשע בסך של 15,000 ₪ וזאת למשך 3 שנים.

הוסברה לנאשם מהות ההתחייבות, הנאשם הבין והתחייב.

נאשמת 2

התחייבות להימנע מאחת מהעבירות בהן הורשעה בסך של 15,000 ₪ וזאת למשך 3 שנים.

ניתן היום, ב' אב תשפ"ג, 20 יולי 2023, בנוכחות הצדדים.

